

Byla C-410/20**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2020 m. rugsėjo 2 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas:

Audiencia Provincial de A Coruña (Ispanija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. liepos 28 d.

Apeliantė:

Banco Santander, SA

Kitos apeliacinio proceso šalys:

J. Á. C

M. C. P. R.

Pagrindinės bylos dalykas

Banco Santander S. A. (įsigyjančioji bendrovė prisijungus *Banco Popular Español, S. A.*) pateiktas apeliacinis skundas, kuriame keliamas klausimas, ar ieškinys dėl sutikime padaryta klaida pagrįsto negaliojimo, , susijęs su siekiant padidinti kapitalą išleistų ir visuomenei pasiūlytų finansų įstaigos (šios bylos atveju – *Banco Popular Español, S. A.*) akcijų įsigijimu, , toliau galioja ir yra įmanomas tuo atveju, kai investuotojas šį ieškinį pareiškia po to, kai užbaigiama įstaigos emitentės veiklos nutraukimo procedūra, kurią vykdant buvo išpirktos visos akcijos, į kurias prieš nutraukiant įstaigos veiklą buvo padalytas akcinis kapitalas.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Šiam teismui kyla abejonių dėl Ispanijos civilinio kodekso 1300 straipsnyje numatytos panaikinimo tvarkos, kuri yra jurisprudencijoje įtvirtinta priemonė, skirta susigrąžinti pinigus, investuotus į akcijas, kurias pateikusi viešą pasirašymo

pasiūlymą išleido finansų įstaiga, suderinamumo su 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/59/ES įtvirtintais finansų įstaigos pertvarkymo principais, visų pirma su principu, pagal kurį akcininkai turi padengti nuostolius.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar tuo atveju, kai vykdant finansų įstaigos veiklos nutraukimo procedūrą išperkamos visos akcijos, į kurias buvo padalytas akcinis kapitalas, 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES 34 straipsnio 1 dalies a punktą, 53 straipsnio 1 ir 3 dalis bei 60 straipsnio 2 dalies b ir e punktus reikia aiškinti taip, jog pagal juos draudžiama, kad asmenys, kurie įsigijo akcijų pagal siekiant padidinti kapitalą pateiktą viešąjį pasirašymo pasiūlymą kelis mėnesius prieš veiklos nutraukimo procedūros pradžią, įstaigai emitentei arba įstaigai, atsiradusiai po vėlesnio prijungimo, pareikštų ieškinius dėl žalos atlyginimo arba tokio paties poveikio ieškinius, grindžiamus trūkstama informacija akcijų išleidimo prospekte?
2. Ar tuo pačiu atveju, koks nurodomas ankstesniame klausime, pagal 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES 34 straipsnio 1 dalies a punktą, 53 straipsnio 3 dalį bei 60 straipsnio 2 dalies b punktą draudžiama teismine tvarka nustatyti pareigą įstaigai emitentei arba visas jos teises perėmusiai įstaigai grąžinti už pasirašytas akcijas sumokėtą atlygį, taip pat pareigą sumokėti palūkanas, todėl, kad išnagrinėjus po įstaigos veiklos nutraukimo pareikštus ieškinius buvo konstatuotas akcijų pasirašymo sutarties negaliojimas, taikomas atgaline tvarka (*ex tunc*)?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

SESV 267 straipsnis

2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012, 34 straipsnio 1 dalies a punktas, 53 straipsnio 1 ir 3 dalys bei 60 straipsnio 2 dalies b ir e punktai.

2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/71/EB dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi visuomenei ar įtraukiami į prekybos sąrašą, ir iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB

Reglamento (ES) Nr. 806/2014 18, 22 ir 24 straipsniai

2013 m. gruodžio 19 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (antroji kolegija) sprendimo byloje C-174/12 (EU:C:2013:856) 44 ir 68 punktai

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Ley 11/2015, de 18 de junio, de recuperación y resolución de entidades de crédito y empresas de servicios de inversión (2015 m. birželio 18 d. Įstatymas Nr. 11/2015 dėl kredito įstaigų ir investicinių paslaugų bendrovių gaivinimo bei pertvarkymo)

Real Decreto Legislativo 4/2015, de 23 de octubre, que aprobó el Texto refundido de la Ley del Mercado de Valores (2015 m. spalio 23 d. Karaliaus įstatyminis dekretas Nr. 4/2015, kuriuo patvirtinta nauja Vertybinių popierių įstatymo redakcija)

Ispanijos civilinio kodekso 1300, 1301, 1303, 1307, 1309 ir 1314 straipsniai

Resolución del FROB de 7 de junio de 2017 (publicada en el Boletín Oficial del Estado del 30 de junio de 2017): fundamento de Derecho tercero y parte dispositiva (2017 m. birželio 7 d. FROB (Tvarkingo bankų restruktūrizavimo fondas) sprendimo (paskelbto 2017 m. birželio 30 d. Ispanijos oficialiajame leidinyje) trečias teisinis pagrindas ir rezoliucinė dalis)

Trumpas faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos aprašymas

- 1 2016 m. birželio mėn. *Banco Popular Español, S. A.* padidino savo kapitalą paskelbęs viešąjį pasiūlymą pasirašyti akcijas.
- 2 Ieškovais esantys sutuoktiniai, kurie yra mažmeniniai klientai, investavo 6 890 EUR pasirašydami 5 512 iš visų išleistų akcijų.
- 3 Paskutinį 2016 m. ketvirtį *Banco Popular Español, S. A.* padarė reikšmingų savo turto vertės patikslinimų, dėl kurių patyrė 3 485 mln. EUR dydžio pelno nuostolių ataskaitiniu laikotarpiu.
- 4 2017 m. balandžio 3 d. *Banco Popular Español, S. A.* kaip svarbų faktą pranešė *Comisión Nacional del Mercado de Valores* (Nacionalinė vertybinių popierių rinkos komisija, toliau – CNMV), kad 2016 finansinių metų metinėse finansinėse atskaitose buvo tam tikrų pažeidimų, kurie vis dėlto laikomi neturinčiais reikšmingos įtakos minėtų metų finansinėse atskaitose, ir kad todėl šie pažeidimai nepateisina minėtų atskaitų pakeitimo.
- 5 2017 m. birželio 7 d. buvo nuspręsta nutraukti *Banco Popular Español, S. A.* veiklą. Visos akcijos, į kurias buvo padalytas akcinis kapitalas, buvo išpirktos, nenustatant jokio atlygio.

- 6 2018 m. kovo mėn. J. Á. C ir M. C. P. R, kurie nutraukus įstaigos veiklą ir išpirkus akcijas prarado visą savo investuotą sumą, pareiškė *Banco Popular Español, S. A.* ieškinį, prašydami konstatuoti akcijų įsigijimo sutartį negaliojančia dėl negaliojimą lemiančios su jų sutikimu susijusios klaidos, nes šis sutikimas buvo duotas remiantis netikslia ir neišsamia akcijų išleidimo prospekte nurodyta bendrovės apskaitos ir turto informacija, arba dėl sukčiavimo tyčia klastojant ar nuslepiant svarbią informaciją apie įmonės turto padėtį. Ieškinyje ieškovai pareikalavo priteisti iš atsakovės sumokėti jiems 6 890 EUR dydžio sumą ir atitinkamai numatytas palūkanas, kurios susidarė nuo mokėjimo dienos.
- 7 Savo atsiliepime į ieškinį *Banco Santander S. A.* be kitų prieštaravimo motyvų teigė, jog *Banco Popular* veiklos nutraukimas buvo sutartas ir įvykdytas pagal atitinkamas reguliacines priemones, kurių pagrindinis tikslas – užkirsti kelią, kad bet kokia sudėtinga finansų įstaigos padėtis paveiktų mokesčių mokėtojų išteklius, nustatant, kad nuostolius padengti turi įstaigų akcininkai ir kreditoriai. Pagal gelbėjimo nuosavomis lėšomis („bail-in“) principą numatyta, kad į krizę papuolusių įstaigų nuostolius visų pirma padengia akcininkai, o paskui – tam tikrų finansinių priemonių turėtojai.
- 8 Pirmosios instancijos sprendimu ieškinys buvo patenkintas, akcijų įsigijimas pripažintas negaliojančiu dėl su sutikimu susijusios klaidos ir nurodyta grąžinti investuotus pinigus bei atitinkamai numatytas palūkanas.
- 9 *Banco Santander S. A.* dėl pirmosios instancijos sprendimo pateikė apeliacinį skundą.

Esminiai pagrindinės bylos šalių argumentai

- 10 Ieškovai pirmosios instancijos procese ir kitos apeliacinio proceso šalys antrosios instancijos procese apibendrintai tvirtino, kad jų pareikštas ieškinys dėl negaliojimo nepriklauso nuo *Banco Popular* veiklos nutraukimo ir jo padarinių. Jie taip pat teigė, kad iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijos – jie nurodė 2013 m. gruodžio 19 d. ESTT Sprendimą byloje C-174/12, *Alfred Hirman contra Immofinanz AG*) – matyti, jog leidžiama nutraukti akcijų pasirašymo sutartį dėl su sutikimu susijusios klaidos, kai ši klaida yra esminė ir buvo lemiamą duodant sutikimą.
- 11 Atsakovė ir apeliantė *Banco Santander* apibendrintai tvirtina, kad tiesioginis atsakymas į šio teismo keliamą klausimą pateikiamas Ispanijos teisėje ir konkrečiai 2015 m. birželio 18 d. Įstatyme Nr. 11/2015 dėl kredito įstaigų ir investicinių paslaugų bendrovių gaivinimo bei pertvarkymo, kuriuo į nacionalinę teisę buvo perkelta 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES. Atsakovė mano, kad ieškiniu reikalaujant atlyginti žalą siekiama išvengti veiklos nutraukimo padarinių, pagal kuriuos nuostolius turi padengti subjektai, turintys kapitalo priemones, kurias naudojant buvo atliktas gelbėjimasis nuosavomis lėšomis.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindų santrauka

- 12 Siekiant priimti sprendimą šioje byloje būtina išsiaiškinti, pirma, ar Sąjungos teisės nuostatų dėl atsakomybės už prospektą ir reikšmingas faktines aplinkybes nepriklausomumu nuo nuostatų, kuriomis siekiama užtikrinti akcinio kapitalo neliečiamumą, įtvirtintą 2013 m. gruodžio 19 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (antroji kolegija) sprendime, taip pat galima remtis siekiant netaikyti tiems patiems ieškiniams – arba kitiems, kitokio pobūdžio, bet tokio paties poveikio ieškiniams, kaip antai ieškiniams dėl panaikinimo dėl klaidos galimybės – 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES principų ir nuostatų, visų pirma principo, pagal kurį akcininkai turi padengti nuostolius, ir nuostatų, kuriomis reglamentuojami konkretūs gelbėjimo nuosavomis lėšomis padariniai, visiškai išpirkus akcijas ir kitas kapitalo priemones.
- 13 Antroji abejonė yra konkrečiai susijusi su ieškiniu dėl panaikinimo ir iš dalies su 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES 60 straipsnio 2 dalies b punkte nurodomos „jau sukauptų įsipareigojimų“ išimties reikšme bei taikymo sritimi. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, akivaizdu, kad pareiga atlyginti akcijų sumą, kurios akcininkas dar net nepareikalavo prieš prasidedant banko veiklos nutraukimo procedūrai, negali būti laikoma jau įgytu įsipareigojimu; vis dėlto jei būtų leidžiama pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, tai, jog negaliojimo pripažinimas taikytinas atgaline data, lemtų, kad subjektų reikalavimas atlyginti akcijų sumą būtų perkeltas laiko požiūriu į momentą prieš nutraukiant banko emitento veiklą, todėl, iš tiesų, pagrindinės bylos atveju investuotojai veikia turėtų būti laikomi kreditoriais, o ne akcininkais.